

Co się dzieje z naszymi pieniędzmi?

Polityka lokacyjna Z.U.P.U.

Sprawa polityki lokacyjnej Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych żywo interesuje społeczeństwo, a przedewszystkiem ubezpieczonych. Ostatnio omawia to zagadnienie na łamach „Polski Gospodarczej” p. J. Czadankiewicz.

Jak wynika z cytowanych przez niego danych, na koniec r. 1932 lokaty zakładów ubezpieczeń społecznych długoterminowych (Z. U. P. U. w Warszawie, Lwowie, w Poznaniu i Królewskiej Hucie, przedstawiają się w sposób następujący:

W nieruchomościach 118 milionów zł., w papierach wartościowych 192,5 milionów zł., w pożyczkach hipotecznych 102 milionów zł., lokat płynnych 156 milionów zł.

W portfelu papierów wartościowych Zakładów Ubezpieczeń Społecznych pierwsze miejsce zajmują obligacje i listy zastawne instytucji kredytu długoterminowego. Duży udział mają tu przedewszystkiem papiery B.G.K., a dalej Banku Rolnego. W znacznie mniejszym stopniu nabywają Zakłady Ubezpieczeń papiery prywatnych towarzystw kredytowych.

Drugie miejsce zajmują lokaty w nieruchomościach własnych. Jak wiadomo, od r. 1929 Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych rozpoczęły na szeroką skalę budownictwo domów mieszkalnych.

Wśród lokat zajmują również poczesne miejsce pożyczki hipoteczne, których udziela się przedewszystkiem samorządom. Dopiero na drugim miejscu stoją pożyczki dla osób i instytucji prywatnych, które zresztą, począwszy od r. 1928, z pożyczek tych zupełnie korzystać nie mogą. Ciekawość

Pod ostrym kątem

„Bezład, który jeszcze przed rokiem wydawał się zupełnie bezładny, ustępował przed naciskiem rzeczy koniecznych. W zamiarze inicjatyw ruszyły soki, pobudzając je do śmiechów poczynań (!) Życie zaczęło się domagać swych praw, a jakkolwiek daleko jeszcze było do zwycięstwa nad skostniałą teorią, niemniej jednak poczęło mu ustępować miejsca i uznawać jego prawa. Kwalifikacja absurdalnych sytuacji (!) znajdowała niejaki postulat, chętnie nawet zabierano głos, aby komentować pomysły, któremi się zachowywano wczoraj, jako szczytem twórczej pomysłowości. W ślad za tem, lub może na cele tych docieków (!) pojawiła się zdrowa, zawsze czynna, silniejsza od wszelkich oporów przedsiębiorczość ludzka, szukając lub w murze przeszkód, wiążąc porwane nici stosunków, odzwierciedlając rzeczywistość poza najdalejszymi granicami (!) idąc w ślad życzeń, które się legły na zdemoralizowanych rynkach”.

Co to jest? Kto zgadnie? Wyjątek ze sprawozdania Dyrektora Instytutu Eksportowego p. t. „Eksport w roku 1933”, na który zwróciła nam uwagę „Gospodarka Narodowa”. Śluszenie wskazuje się to pismo na mniej wydawania niepotrzebnych, a kosztownych publikacji urzędowych. Dorzucilibyśmy jeszcze przykład organu... „obozu pracy” wydawanego wprost luksusowo niewiadowo poco.

Coż robić, kiedy są ludzie adnaczały się „pracywista potrzebą” marnowania pieniędzy publicznych. Czas ostatni zakwalifikować tę absurdalną sytuację”.

Ceny kasz

Na posiedzeniu warszawskiej komisji cennikowej spożywczo-kolonijalnej uchwalono notować od 20 b. m. następujące orientacyjne ceny: kaszy mąj — 55 gr. (dotychczas 60 gr.), krakowskiej 0 — 66 gr. (dotąd 68 gr.), mączki 00 — 70 gr. (72 gr.), 000 — 83 gr. (85 gr.), 0000 — 86 gr. (88 gr.), gryczanej białej — 58 gr. (62 gr.), łamanej — 48 gr. (50 gr.), palonej — 54 gr. (56 gr.), palonej elektrycznie — 56 gr. (60 gr.), palonej łamanej — 50 gr. (52 gr.), jaglancji I gat. — 66 gr. (70 gr.), natomiast grochu „Victoria” — 62 gr. (60 gr.) i fasoli cukrowej „Korona” — 90 gr. (85 gr.), wszystkie za kg. w sprzedaży detalicznej. Wprowadzono też do cennika kapustę kwaszoną w cenie 20 gr. za kg.

we są informacje o lokatach „płynnych”, które podaje p. J. Czadankiewicz:

„Jeżeli chodzi o środki płynne zakładów ubezpieczeń, można tu rozróżnić trzy rodzaje: środki płynne trzymane w kasach zakładów, następnie wkłady terminowe i wkłady bezterminowe. Wysoka suma tych ostatnich (24.935 milionów zł.) tłumaczy się tem, że pożyczka ta objęta jest również t. zw. rachunek exre, polegający na tem, że Bank Gospodarstwa Krajowego, nie posiadając w danej chwili papierów wartościowych, zapisuje sumy, złożone przez Zakłady Ubezpieczeń, na specjalnym rachunku z tem, że lokaty te przeznaczone są w przyszłości na zakup papierów wartościowych”.

Żdziwna rzecz, że p. J. Czadankiewicz nie podaje bliższych informacji co do lokat terminowych. Jest ich przecież 129 milionów. Warto byłoby podać ubezpieczonych bliższe informacje co do tej pozycji, gdyż na temat tych właśnie lokat ZUPU krążą różne pogłoski. Zapewne niezgodne z prawdą.

Z cyfr wyżej podanych wynika, że zakłady ubezpieczeń społecznych mają olbrzymie znaczenie na rynku kapitałowym. Względnie stały dopływ składek, długoterminowość lokat — to są czynniki, które umożliwiają zakładom prowadzenie na szeroką skalę i na długą metę obliczonej polityki kredytowej. Lokaty tych zakładów są o wiele tańsze od lokat prywatnego rynku oszczędnościowego, dlatego też ta forma kapitalizacji może być czynnikiem ustalenia wahań koniunkturalnych.

Jaka jest siła finansowa zakładów ubezpieczeń społecznych wykazuje następujący przykład: Zakłady te mogą wspólnie podjąć się finansowania wielkich inwestycji obliczonych na okres np. 10 lat,

które wymagają kwoty pół miljar-da złotych. Niema instytucji w Polsce, któreby były tak silne finansowo, jak zakłady ubezpieczeń długoterminowych. Dlatego też na leży baczyć, by przyrost kapitału odbywający się w tych zakładach używany był w sposób korzystny dla gospodarstwa narodowego, t. j. na potrzebne i rentowne inwestycje, a nigdy na cele konsumpcyjne z punktu widzenia gospodar-

Niedyskrecje mikroskopu

W związku ze zwalczaniem daru brzuszego w Warszawie, podajemy wyniki tegorocznych badań 100 próbek lodów, pobranych przez Miejski Instytut Higieny w zakładach cukierniczych (niektórych b. popularnych) i u sprzedawców ulicznych. Wyniki tych badań wskazują, że lody, tak chętnie spożywane przez mieszkańców w okresie letnim, są w większości wypadków bardzo zanieczyszczone. Zanieczyszczenie waha się od 10,000 do 11,000,000 bakterji w jednym centymetrze sześciennym, przy-czem lody śmietankowe są zawsze pod względem bakterji gorsze od owocowych. Tak wysokie zanieczyszczenie następuje wskutek wadliwego przygotowania, a prawdopodobnie również przechowywania lodów n. p. dolewania do przygotowanych już lodów surowego mleka, niedostatecznej czystości naczyń, przetrzymywania lodów w maszynce przez kilka dni, aż do rozsprzedania. Zanieczyszczone bakteryjnie lody mogą być tak samo dobrze szerzycielami daru brzuszego, jak mleko, zwłaszcza, że liczba znajdowanych w nich bakterji wskazuje ten sam stopień zanieczyszczenia, co najgorsze mleko rynkowe.

Czytajcie Nowiny Codzienne

Tajemnica stratosfery i Arktyku

Wywiad z prof. Mołczanowem z Leningradu

35 KM. NAD ZIEMIĄ—CIEPŁO!

— Dokładne zbadanie warunków atmosferycznych i możliwości uruchomienia komunikacji w podniebnych warstwach przestwo-ry, gdzie panuje absolutny spokój i dzięki znacznie zmniejszone-mu ciśnieniu i oporowi możnaby szybkość statków powietrznych niemal potroić, w żadnym państwie nie stanowi tak palącego zagadnienia, jak w Rosji Sowieckiej — tak zaczyna swą prelekcję kierownik Instytutu Aerologicznego w Leningradzie, prof. Paweł Mołczanow, który, będąc gościem ambasady sowieckiej, zgodził się uprzejmie udzielić przedstawicielom prasy warszawskiej informacji w sprawie postępów prac w tej dziedzinie na terenie Rosji Sowieckiej.

Stwierdzenie powyższego faktu staje się w pełni zrozumiałe z chwilą, gdy uprzytomnimy sobie ogrom Rosji, zajmującej jedną szóstą część świata, i odległości poszczególnych ważnych ośrodków tak w kierunku od Arktyku do tropików, jak też po linii równoleżników. Z punktu widzenia więc praktycznego prowadzone są tak intensywnie w Związku Republiki prace teoretyczne i doświadczalne, dotyczące stratosfery, i nie powodzenia w rodzaju katastrofy, która tak niedawno spotkała sowiecki balon stratosferyczny „Osoawiachim”, w niczem nie ostudza-jącego zapału uczonych, poświęcających się temu zagadnieniu.

— Postawiliśmy sobie za cel w jaknajkrótszym czasie przedarcie zasłony, okrywającej jeszcze niezbadaną tajemnicą, głębsze warstwy pułapu niebios. Na podstawie dotychczasowych wyników studjów jedno nie ulega już wątpliwości, a mianowicie, że w odległości 35 — 40 kilometrów w górę ponad martwą zimną warstwą właściwej stratosfery znajduje się pas ciepłego powietrza. Teoretycznie dotarcie do tej sfery jest możliwe, lecz praktycznie nie jest jeszcze ten problemat rozwiązany z braku odpowiedniego sprzętu.

To też badania uczonych poświęcających się temu zagadnieniu w Rosji Sowieckiej idą w dwa

jakim kierunku: zapoznanie się z wszelkimi właściwościami samej stratosfery i usiłowań skonstruowania sprzętu, któryby teorie na ukowe pozwolił skontrolować i potwierdził definitywnie i bezspornie.

ZAMIAST LUDZI — MASZYNY

Utrzymywanie przez Sowietów na dalekiej północy stacji meteorologicznych, obsługiwanych przez ludzi, pociąga za sobą olbrzymie koszty przy utrzymywaniu łączności w sprawach apro-wizacyjnych tak żywnościowych, jak i zaopatrzenia i reparacje po-trzebnych im przyrządów, wobec tego w ciągu kilku ostatnich lat wszelkie wysiłki zostały skierowa-ne w kierunku uruchomienia automatycznych stacji meteorologicznych.

Stacje te jednocześnie rejestrują i nadają drogą radiową osiągnięte rezultaty. W celu skontrolowania ich działalności początkowo ustawiano je na dachu stacji meteorologicznej, obsługiwanej przez personel ludzki. Skontrolowany sprawność ich działania, przeniesiono je na wyspy podbiegunowe. Okazało się, że tutaj do-kładność obserwacji automatycznych stacji cierpiała na wybitnej różnicy temperatury między wodą otaczającą wyspę, a samym terenem wyspy, ulegającym nagrzewaniu się i promieniowaniu tego ciepła. Ostatnim więc eksperymentem jest ulokowanie auto-matycznej stacji meteorologicznej wprost na Oceanie Lodowatym w odpowiednio zbudowanych łoż-dziach, których oryginalność konstrukcji polega na tem, że ścisłają się łód nie miażdży ich, lecz wysuwa na powierzchnię. W tych warunkach owe stacje dryfować będą razem ze spływającymi lodami i będą mogły podawać nie-tylko temperaturę, porywistość wiatrów, ale i owo dryfowanie pół lodowych. Uczeń sowiecki spodziewają się, iż w ten sposób otrzymają najwierniejszy, niczem nie skażony, obraz sytuacji na północy.

Do Polski — mówi prof. Mołczanow — wpływ Arktyku w po-

stwa narodowego.

Warto zaznaczyć, że obecnie po wprowadzeniu ubezpieczenia emerytalnego robotników kwota rocznej kapitalizacji w tej dziedzinie dojdzie do 100 milionów zł. Dlatego też należy baczyć, by w lokowaniu tych olbrzymich oszczędności nie było żadnych nieprawidłowości.

Toczą się rokowania O układ kompensacyjny i clearingowy polsko-niemiecki

W Warszawie toczą się rokowania gospodarcze polsko - niemieckie. Z ramienia rządu polskiego prowadzi te rokowania dyr. dep. handlowego w Min. Przemysłu i Handlu M. Sokolowski. Niemieckiej delegacji do rokowań przewodniczy ambasador Rzeszy w Warszawie von Moltke.

Rokowania polsko - niemieckie toczą się obecnie w szybkim tempie, a zadaniem ich jest doprowadzenie do zawarcia układu gospodarczego.

Układ ten opierać się ma na zasadach kompensacji.

W związku z rokowaniami wysuwana jest konieczność uregu-

Afera śledziowa i pałacyk w Al. Róż

W związku z głośną aferą śledziową, która polegała na sprowadzaniu śledzi szkockich zamiast śledzi pochodzących z połowu polskiego, mówią w Warszawie wiele o ciekawej transakcji, dokonanej przez jednego z dygnitarzy, którego nazwisko wymieniane było przez cały czas w związku z tą aferą. Dygnitarz ten miał nabyć w ostatnich dniach za 300.000 zł. piękny pałacyk z garażem w Al. Róż.

lowania sprawy rozrachunków z importerami niemieckimi. Należność nasza w Niemczech stale wzrasta. W związku z tem wysuwana jest koncepcja zawarcia z Niemcami umowy clearingowej, która by regulowała wszelkiego rodzaju rozrachunki. Poczyniono nawet pewne kroki w tym kierunku w zakresie rozrachunków w związku z naszym eksportem drzewa. Krążą pogłoski o rzekomo mającej być powołaną do życia instytucji clearingowej do regulowania sprawy rozrachunków z Niemcami. Mówią nawet, że instytucja taka miałaby siedzibę w Poznaniu.

16 milj. złotych kary wymierzono ziemianinowi Rudroffowi

Władze skarbowe, po dłuższym badaniu spraw podatkowych majątku ziemianina p. Rudroffa, przeciwko któremu toczą się dochodzenia karne z zawieszeniem aresztu śledczego — ustaliły szereg przekroczeń podatkowych ze strony p. Rudroffa.

Władze skarbowe, w myśl obowiązujących przepisów, wymierzyły p. Rudroffowi karę w wysokości przeszło 16 milionów złotych za ukrywanie dochodów, podlegających wy-

miarowi podatkowemu. Należy dodać, że majątek p. Rudroffa znajduje się pod zarządem przymusowym z ramienia władz skarbowych, zabezpieczających w ten sposób swoje pretensje.

Warto nadmienić, że w swoim czasie ABC przedstawiło niebywałe afery p. Rudroffa, gdy znajdował się on jeszcze na wolności. Pan Rudroff miał tyle tupetu, że przez adwokatów groził nam sprawą sądową.

W KILKU WIERSZACH

BEKONY

W tygodniu od 7 do 14 b. m. ceny bekony na rynku angielskim w porównaniu z notowaniami z poprzedniego tygodnia uległy niższe.

W dn. 14 b. m. na giełdzie londyńskiej notowano następujące ceny bekony (za 1 cwt w sili): bekony angielski 102 — 94, irlandzki 100 — 93, kanadyjski 92—89, duński 100—97, holenderski 91 — 86, estoński 91 — 90, lotewski 91 — 90, litewski 91 — 88, szwedzki 94 — 94 i polski 91 — 87.

Ceny polskich szynek peklowanych wahały się w granicach od 74 do 80 sli za 1 cwt. Na rynku szynek w puszkach tendencja i ceny pozostają bez zmiany.

PODATKOWA KOMISJA ODWOŁAWCZA

Jak się dowiadujemy, w związku z wejściem w życie z dniem 1 października r. b. nowej ordynacji podatkowej w Ministerstwie Skarbu organizuje się przy Departamencie Podatkowym Komisję Odwoławczą. W skład tej Komisji są dobierani referenci z doświadczonych naczelników urzędów skarbowych, którym będzie zlecony nadzór nad prawidłowym wymiarem podatkowym na terenie poszczególnych Izb Skarbowych.

GDYNIA — ABERDEEN

W bieżącym tygodniu uruchomiona została w porcie gdyniskim nowa linia okrętowa, będąca przedłużeniem komunikacji pasażersko-towarowej pomiędzy Polską a portami angielskimi. Statki nowej linii docierać będą do portu szkockiego, Aberdeen. Połączenie okrętowe z Aberdeen ma duże znaczenie dla naszych eksporterów, gdyż Szkocja jest poważnym odbiorcą polskich bekony i nabiału.

Ogromny słonecznik

We wsi Krasnosiele pow. rówieńskiego wyrósł słonecznik, którego wysokość wynosi 3 m. i 80 cm., zaś średnica samego kapelusza słonecznika 72 cm.

Okaz ten został przechowany i oddany na wystawę Targi Wołyńskie w Równem.

Na giełdach

GIEŁDA PIENIEŻNA

Waluty: Dolar 5.2025; frank francuski 34.84; frank szwajcarski 172.25; funt szterling 26.05; marka niemiecka 194; szyling austriacki 99; korona czeska 21. 80.

Monety: Dolar złoty 8.91; rubel złoty 4.5825.

Dewizy: 211.25; Belgja 124.25; Gdansk 172.73; Holandia 358.75; Londyn 26.07; Nowy Jork 5.2175; Nowy Jork (kabel) 5.2375; Paryż 34.865; Praga 22; Szwajcaria 172.57; Włochy 45.38.

Papiery procentowe: 3 proc. Poż. Budowlana 45; 4 proc. Poż. Dolarowa 52.60; 4 proc. Poż. Inwestycyjna 117.50; 5 proc. Poż. Konwersyjna 66.75; 6 proc. Poż. Dolarowa 70; 8 proc. Poż. Dillonowska 83; 7 proc. Poż. Stabilizacyjna 72.50; 7 proc. Poż. Dolarowa Warszawy 62.37; 7 proc. Poż. Śląska 64.75; 4,5 proc. Listy Zast. Ziemskie 53.50; 7 proc. Listy Zast. Ziem. Dolarowe 47.75; 5 proc. L. Z. T. K. m. Warszawy konwersyjnie 61.50.

Akcje: Bank Polski 91.75; Liłpop 10.15; Starachowice 12.15; Warsz. Tow. Akc. Fabr. Cukru 24; Ostrowiec 20; oMrzejów 3.90; Haberbusch 34.25.

GIEŁDA ZBOŻOWA

WARSZAWA, 19. 9. — Giełda zbożowa trąca Warszawa za 100 kg.: żyto I standard 17.00 — 17.50; II standard 16.50 — 17.00; pszenica jednolita stara i nowa 748 gl. 20.00 — 21.00; pszenica zbierana star i nowa 737 gl. 19.00 — 20.00; owies jednolity 468 gl. 15.75 — 16.50; owies zbierany 438 gl. nowy 15.00 — 15.50; jęczmień przemysłowy 632 gl. 17.00 — 18.00; jęczmień browarowy 20.50 — 22.00; groch polny z workiem 28.00 — 30.00; groch Wiktorja z workiem 47.00 — 52.00; wyka 22.50 — 23.50; peluska 23.00 — 24.00; rzepak i rzepak zimowy 42.00 — 44.00; rzepak i rzepak letni 38.00 — 40.00; lubin niebieski 9.00 — 9.50; lubin złoty 10.50 — 11.50; koniuczyna czerwona surowa 150.00 — 170.00; koniuczyna czerwona bez kan. o czystości 97 proc. 170.00 — 190.00; koniuczyna biała surowa o czystości 97 proc. 100.00 — 125.00; koniuczyna biała surowa 75.00 — 95.00; mak niebieski z workiem 46.00 — 50.00; mąka pszenna gat. I B 34.00 — 36.00; I C 32.00 — 34.00; I D 30.00 — 32.00; I E 28.00 — 30.00; gat. II B 26.00 — 28.00; II D 25.00 — 26.00; II F 24.00 — 25.00; II G 23.00 — 24.00; gat. III A 22.00 — 23.00; mąka żytnia I 95 proc. 25.00 — 26.00; mąka 0 — 63 proc. 24.00 — 25.00; II gat. 19.00 — 20.00; mąka żytnia razowa 19.00 — 20.00; mąka żytnia posłednia 15.50 — 16.50; otręby pszenne gr. stand. 12.00 — 12.50; pszen. średnie 11.50 — 12.00; otręby pszenne mialkie 11.50 — 12.00; żytnie 10.25 — 10.75; kucy iniane 18.00 — 18.50; rzepakowe 14.00 — 14.50; kucy słonecznikowe 42 — 44 proc. 19.00 — 19.50; śruta sojowa 22.00 — 22.50; siemię iniane 42.00 — 43.00. Ogólny obrót 2.346 tonn, w tem żyta 1.775 tonn. Usposobienie stale.